

BERG201CA

OLD/NEW

pondělí 5. listopadu 2018

19h

DOX+

Jiří Lukeš – Different Spaces [světová premiéra]

Ondřej Adámek – Ça tourne ça bloque

I. Aspect robotique – II. Rêve de Masako – III. Fantasma des robots

--- přestávka ---

Heiner Goebbels – Samplersuita ze Surrogate Cities

I. Sarabande / N-touch – II. Allemande / Les ruines – III. Courante – IV. Gigue – V. Bourré / Wildcard – VI. Passacaglia – VII. Chaconne / Kantorloops – VIII. Menuett / L'ingénieur – IX. Gavotte / N-touch remix – X. Air / Compressionen

Jiří Lukeš – elektronika, Vladimír Burian – interaktivní projekce & světelný design

Heiner Goebbels – koncept světelného designu / Samplersuita

Eliška Bejčková – zvuk

Peter Vrábel – dirigent

Orchestr BERG

Jana Kubánková, Anna Romanovská Fliegerová – housle, Kateřina Lískovcová – viola, Helena Velická – violoncello, Anna Kellerová – kontrabas, Jana Jarkovská – flétna, Dana Wichterlová – hoboje, Kiryl Tseliapniou, Hanuš Axmann – klarinety, Adam Plšek – fagot, Tomáš Bürger – horna, Marie Pačesová, Adam Richter – trubka, Erik Novotný – trombon, Rostislav Pavlík – tuba, Daniel Mikolášek, Jan Nepodal – bicí nástroje, Jana Vychodilová – klavír a sampler, Monika Knoblochová – sampler, Hedvika Mousa Bacha – harfa

TÉMA VEČERA – SAMPLER!

Sampler je hudebním nástrojem prakticky neomezených možností a zvuků. Na dnešním koncertě ho využívají všichni tři skladatelé, každý jinak.

O přestávce si můžete sampler vyzkoušet osobně.

sampl [EN: sample] = v hudebním kontextu se jedná o zvukový „vzorek“, tedy nahrávku obvykle krátkého zvukového úseku, se kterou se může dále pracovat

sampler = dnes obvykle digitální klávesy propojené s počítačem, pomocí kterých se spouštějí jednotlivé sampl; dříve existovala speciální zařízení, původně dokonce využívající magnetofonové kazety; v 70. letech se cena za první digitální klávesy se samplerem mohla vyšplhat až na 500 000 USD.

Dnes je použití sampleru naprosto běžné, ale v začátcích bylo dostupné opravdu jen málokomu. Heiner Goebbels na to vzpomíná:

„První klávesy s možností samplování až za 300 000 USD pro mě byly nedostupné, ve stejné době jsem ale pracoval s experimentálními analogovými technikami využívajícími magnetofonový pás – smyčkování, frippertronics [delay – zpoždování], zrychlování, zpomalování, scratching. Vytvářely podobnou estetiku jako sampler, jen to dalo mnohem víc práce. To vše je možné slyšet v méj skladbě z roku 1981 „Berlin Qdamm 12.4.81“. Na začátku roku 1984 jsem na hudebním veletrhu ve Frankfurtu narazil na první finančně dostupné samplovací klávesy Mirage od firmy Ensonique a hned jsem je tam koupil. Byl to asi jeden z prvních nástrojů v Evropě, měl dokonce ještě americkou zástrčku na 110V.

Poprvé jsem ho použil v kapele Cassiber a v rozhlasové hře Die Befreiung des Prometheus. S různými samplery od Ensonique jsem pak pracoval až do poloviny 90. let.“

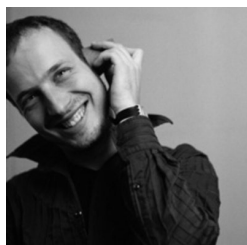

Český skladatel a akordeonista **Jiří Lukeš** [*1985] studoval na Pražské konzervatoři skladbu pod vedením Eduarda Douši a hru na akordeon u Ladislava Horáka. Během studií obdržel několik cen z mezinárodních akordeonových soutěží. V roce 2014 ukončil studium skladby na HAMU ve třídě Ivany Loudové. Několik let spolupracuje se skladateli při vzniku nových skladeb. Těžištěm této činnosti je interpretace soudobé hudby a výzkum nových zvukových a interpretačních možností akordeonu. Výsledkem je publikace Nové témbrové možnosti akordeonu v kontextu novodobé instrumentace. V poslední době se zaměřuje na intermediální projekty. Jeho skladby zazněly na koncertech a festivalech v ČR, Slovensku, Maďarsku, Polsku, Itálii, Slovinsku, Chorvatsku, Japonsku, Číně, Srbsku a Ukrajině. V roce 2014 vysílala rozhlasová stanice Radio Beograd pořad věnovaný jeho akordeonové tvorbě. Vyučuje na Pražské konzervatoři, Konzervatoři Jana Deyla, ZUŠ Štefánikova a ZUŠ Taussigova. Od roku 2015 zastupuje ČR v organizaci Confédération Internationale des Accordéonistes spadající pod UNESCO. V loňském roce se podílel na realizaci kompletní nahrávky akordeonového díla Petra Fialy.

www.jirilukes.com

Nová skladba **Different Spaces** tematicky navazuje na dílo Threads z roku 2015. Hlavním inspiračním prvkem je pro mě určitá neuchopitelnost myšlenek odehrávajících se v mozku při snění během hluboké fáze spánku (REM). Během několika málo minut se v hlavě odehrávají virtuální příběhy složené často z fragmentů vlastních prožitků ovlivňujících naše nálady, pocity, práci atd. Role REM spánku je navíc klíčová pro tělesnou i duševní regeneraci jedince. Základním stavebním prvkem skladby jsou předem připravené zvukové sample modifikované prostřednictvím snímání pohybů těla dirigenta. Ty pak mají dvojí význam – jednak řídí hráče orchestru, jednak ovládají určité hudební sample. Spolu s nástroji orchestru tak vzniká organický pohybově-hudební celek.

Orchestr BERG spolupracuje s Jiřím Lukešem od roku 2015. Dnes uvádíme již třetí kompozici vytvořenou na přímou objednávku orchestru.

Ondřej Adámek [*1979] vystudoval skladbu na Akademii múzických umění v Praze a také na Pařížské konzervatoři. Píše orchestrální, komorní i vokální skladby, rád spolupracuje se současnými choreografy. Do své hudby zpracovává podněty z různých kultur (Bali, Nová Kaledonie, Japonsko, Andalusie...), jasnou a jednoduchou hudební myšlenku zpracovává za pomoci sofistikovaných technik s důrazem na zvukové barvy. V roce 2002 získal grant UNESCO a spolupracoval tak s taneční skupinou Gaara (Nairobi) na představení Abila. Získal řadu prestižních objednávek od festivalů jako Varšavský podzim, Les Musiques (Marseille), Agora (Paříž), Donaueschinger Musiktage nebo od významných těles (Klangforum Wien, Les Percussions de Strasbourg, Ensemble intercontemporain). Od roku 2002 žije v zahraničí – kromě Francie ho stipendijní a dlouhodobé rezidenční pobyty zavedly do Kjóta (Vila Kužoyama), Madridu (Casa de Velázquez) nebo Říma (Vila Medici). Díky stipendiu DAAD se v roce 2010 přestěhoval do Berlína, kde stále žije. Mezi lety 2011–2014 vytvořil se svými spolupracovníky speciální nástroj / instalaci Airmachine. Od roku 2013 se věnuje i dirigování, především svých děl. Dirigoval například Ensemble modern, Ensemble orchestral contemporain, MusikFabrik, Oslo Sinfonetta ad. Letos v červenci uvedl Festival d'Aix-en-Provence jeho první operu Kameny (7 Stones). Právě dokončuje koncert pro šeng [čínské ústní varhany], který v příštím roce společně se sólistou Wu-Weiem uvedou ansámbl MusikFabrik a orchestry Philharmonie de Paris a London Philharmonia.

www.ondrejadamek.com

Ça tourne ça bloque. Dojmy z japonských měst ve třech částech.

Na nahrávkách (samplech) jsou hlasy natočené skrytým mikrofonom: prodavačka v Ósace, dva mí francouzští přátelé komentující chování Japonců nebo Japonka, která s velkým zápalem vypráví svůj sen. Zaměřil jsem se na zvukovost řeči, jednotlivá slova jsou zdrojem rytmicko-melodických motivů a temp. Mechaničnost skladby je v přímém vztahu

s opakováním našich pohybů, akcí, slov, což je pro Evropana patrnější spíš při pozorování Japonců než sebe sama. Materiál pro tuto skladbu jsem nahrál a zpracoval v průběhu rezidenčního pobytu ve vile Kužojama v Kjótu v roce 2007. Děkuji Šigeko, Gilbertovi, Masako a Pascalovi.

Premiéra se uskutečnila 10. června 2008 na festivalu Agora v pařížském institutu IRCAM, ansámbl Court Circuit řídil Jean Deroyer. Českou premiéru uvedl Orchestr BERG pod taktovkou Petera Vrábela 22. dubna 2013 v prostoru Auditoria Centra současného umění DOX.

Německý skladatel a divadelní režisér **Heiner Goebbels** (*1952) patří již delší dobu ke světově ceněným autorům hudebního divadla. Ačkoliv spolupracuje s těmi nejuznávanějšími hudebními tělesy, mezi něž patří Ensemble modern, Berlínská filharmonie nebo Ensemble intercontemporain, sám se označení skladatel systematicky brání – považuje se především za režiséra a divadelníka. Jeho tvorba se vzpírá kategoriím, v podtitulech nacházíme označení jako hudební divadlo, performativní instalace apod. Původně vystudoval sociologii, jako mladý se angažoval mimo jiné v anarchistickém dechovém orchestru [Sogennantes Linksradikales Blasorchester], pracoval také v rozhlase, kde si osvojil žánr umělecké zvukové kompozice tzv. hörspiel, později se věnoval mimo jiné různým podobám improvizace a hudebním formám na pomezí rocku, zvukových koláží a komponované hudby [Goebbels/Harth-Duo, art-rockové trio Cassiber]. Od devadesátých let je těžištěm Goebbelsovy tvorby hudební divadlo. Jeho díla nelze jednoduše zařadit do určitého žánru, v každém z nich hledá novou formu vyjádření. Většina jeho inscenací vzniká v úzké spolupráci s interprety, jimž je šita na míru. Goebbels si svá scénická díla také sám režíruje, v hudební složce pravidelně používá elektronickou zvukovou stopu. Od roku 1999 působí jako profesor na Institutu aplikovaných divadelních studií při univerzitě v německém Giessenu, mezi lety 2012–2014 byl uměleckým ředitelem významného festivalu Ruhrtriennale, v roce 2012 získal prestižní Ibsenovu cenu. Před necelým měsícem se v rámci Manchester International Festival uskutečnila světová premiéra nového celovečerního díla Everything that happened and would happen. Goebbels čerpal inspiraci v knize Europeana Patrika Ouředníka, českého spisovatele a překladatele žijícího v Paříži.

www.heinergoebbels.com

Devadesátiminutový orchestrální cyklus **Surrogate Cities**, nazvaný podle knihy irského spisovatele Huga Hamiltona Surrogate City [1990], je realistickým a navzdory všem protikladům nakonec pozitivním hudebním vyobrazením moderních velkoměst, v nichž je minulost nepřetržitě překrývána současností. Jednou z částí cyklu je půlhodinová suita pro sampler a orchestr – **Samplersuita**. Právě díky sampleru slyšíme zvuky z Berlína, New Yorku, Tokia, Lyonu, Petrohradu a dalších měst, včetně zapomenuté historické vrstvy, jakou představuje zpěv židovského kantora z 20. a 30. let minulého století [v části Chaconna]. V Allemandě pak lze objevit citaci ze Scarlattioho. Technika samplování přenesená i na práci se vzorky různých hudebních stylů a slohů se zde mísí s formou barokní suity tvořené sledem převážně tanečních vět. Samplersuita má dvě verze – jednu pro symfonický orchestr a druhou pro dvacetičlenný ansámbl, kterou uvádíme dnes.

Cyklus Surrogate Cities, a tedy i Samplersuita, vznikl v roce 1994 pro Junge Deutsche Philharmonie [německý orchestr mladých] na objednávku Frankfurtu nad Mohanem u příležitosti 1200. výročí existence města. Premiéra se uskutečnila 31. srpna 1994 v Alte Oper ve Frankfurtu, dirigoval Peter Rundel. Českou premiéru uvedl Orchestr BERG s dirigentem Peterem Vrábelem 4. listopadu 2010 v Klubu Roxy.

Vladimír Burian (*1972) absolvoval Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v ateliéru konceptuální tvorby prof. Adély Matasové. Od roku 1997 pracuje jako osvětlovač a světelný designér, převážně se soubory alternativního a tanečního divadla. V posledních letech jsou těžištěm jeho zájmu digitální média – především interaktivní média a zpracování real-time videa. Ve své práci se snaží o propojení tanečního a vizuálního umění, výsledkem byla například interaktivní performance Canvas 4D ad. Od roku 2003 světelný design

také vyučuje [HAMU Praha, Národní informační a poradenské středisko pro kulturu aj.], od

roku 2016 vede ateliér světelného designu na JAMU. Bydlí v Bílovicích nad Svitavou a s partnerkou vychovává roční dcerku.

Peter Vrábel je slovenský dirigent, který žije a pracuje v Praze. V roce 1995 založil Orchester BERG a určil jeho hudební směřování – díky němu je dnes tento orchestr oceňován jako jedinečný interpret hudby 20. století a hudby soudobé. Spolupracuje se soudobou českou skladatelskou špičkou a vytváří inspirativní tvůrčí prostor pro vynikající umělce mladé generace. Je držitelem Ceny Gideona Kleina. Za svoji práci s Orchestrem BERG získal v roce 2010 od České hudební rady / UNESCO ocenění za zásluhy o kvalitu a šíření české hudby.

Orchester BERG je špičkové těleso, které již řadu let přináší svěží vítr na českou hudební scénu – uvádí inovativní a zároveň divácky atraktivní projekty kombinující současnou hudbu s tancem, filmem, divadlem, projekcemi apod. Vystupuje často mimo tradiční koncertní sály. Orchester BERG je jediným českým orchestrem, který pravidelně objednává a ve světových premiérách na svých akcích uvádí novinky českých skladatelů především mladé generace. Má tak na svém kontě již více než stovku světových premiér. V českých premiérách také představuje tvorbu těch nejvýznamnějších zahraničních skladatelů, mimo jiné i hudební divadlo Schwarz auf Weiss Heinera Goebbelse, hudebně filmový kus Up-close Michela van der Aa, unikátní celovečerní kompozici In vain Georga Friedricha Haase nebo legendární dílo Györgye Ligetiho Poème symphonique pro 100 metronomů. Orchester BERG uvedl celou řadu vlastních originálních projektů, například ve spolupráci s tanečnicí 420PEOPLE, režisérkou Petrou Tejnorovou, choreografkou Mirkou Eliášovou nebo režisérským duem SKUTR. Spolupracuje také s nejvýznamnějšími českými kulturními organizacemi, mezi nimiž jsou například Národní divadlo, Židovské muzeum v Praze, Centrum současného umění DOX, festivaly Struny podzimu, Pražské jaro, Hudební fórum Hradec Králové ad. Věnuje se i edukativním projektům.

www.berg.cz

SRDEČNĚ ZVEME NA ZÁVĚREČNOU AKCI LETOŠNÍ SEZÓNY!

QUO VADIS?

pondělí 3. prosince v 19.30 | Veletržní palác [Dukelských hrdinů 47, P7]

... site specific koncert s tancem

Martin Klusák – nová skladba [světová premiéra]

Per Norgard – Constellations [česká premiéra]

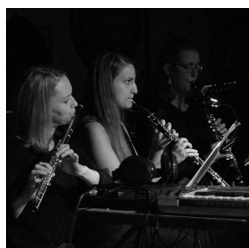
Arvo Pärt – Tabula rasa

Jana Kubánková – housle, Ilia Chernoklinov – viola

Mirka Eliášová – choreografie, Pavel Havrda – light design

Orchester BERG & Peter Vrábel – dirigent

Tento večer se koná ve spolupráci s HTSpE a [Národní galerií v Praze](#).

ORCHESTR BERG NA FESTIVALU MUSICOLOMOUC

úterý 23. října 2018

Olomouc – Atrium Uměleckého centra Univerzity Palackého

Orchester BERG s velkým úspěchem představil na závěrečném koncertě mezinárodního hudebního festivalu MusicOlomouc tvorbu českých skladatelů mladé generace – Petra Wajsara, Matouše Hejla, Tomáše Reindla a Františka Chaloupky.

... A V KAMPUSU FILOZOFICKÉ FAKULTY

sobota 27. října, Hybernská 4

Orchestr BERG zakončil festival Číslo 4 žije – předvečírek století, který organizovala Filozofická fakulta UK v novém kampusu v Hybernské 4. Živou hudbou jsme doprovodili němý film Stavitel chrámu, společně s námi účinkovalo také improvizační trio Romanovská – Tichý – Hrubý.

přípitek členům KLUBERG po představení M IS FOR...

Eva Kesslová [Orchestr BERG], choreograf Jiří Kylián a patronka KLUBERGu Soňa Červená

FANDÍTE NÁM? STAŇTE SE ČLENY KLUBERGu!

Chcete podpořit jedinečné projekty z oblasti nového umění?

Zajímá Vás, co se v BERGu chystá, a chcete u toho být jako první?

PŘIDEJTE SE!

Patronkou KLUBERGu je paní Soňa Červená, herečka a zpěvačka.

Měsíční členský příspěvek: 123 Kč [jednotlivec] / 234 Kč [ve dvou]

ČLENOVÉ KLUBERGU VZKAZUJÍ

„Jste úžasní, jak se neustále zdokonalujete a vymýšlíte nové a nové nápady!!! Gratuluji, obdivuji a držím palce:-)!!!!“ Martina B.

„Držím palce do další činnosti, obdivuji koncepci a koncerty se mi moc líbí.“ Jana M.

DĚKUJEME VŠEM ZA PODPORU!

Více informací: www.kluberg.cz.

Obrátit se můžete také na Evu Kesslovou – T: 604 205 937, E: kluberg@berg.cz

DĚKUJEME TĚM, KTERÍ NÁM POMÁHAJÍ!

DÁRCI: RNDr. Ondřej Jäger, RNDr. Jiří Kessler, Ing. Tibor Lopušán, Vlasta Plocková, Eva a Norman Ridenourovi, Petr Somol, manželé Špírkovi

KLUBERG [klub dárců Orchestru BERG]: Petr Adler, Martina & Radvan Bahbouhovi, Soňa Červená, Nevelína Dodovová, Václav Eis, Lucie Chrápavá, Světlana & Ondřej Jägerovi, Rudolf Kryl, Jiří Kubíček [ve dvou], Rudolf Leška [ve dvou], Jiří Malíř, Jana Maříková, Jáchym Novotný, Vlasta Plocková, Petr Somol, Ivan Studený, Kateřina Svatoňová, Ing. Tomáš Svatoň, Eva & Ivan Špírkovi, Danilo Tuzar, Vladislava & Martin Valchářovi, Zuzana Zuberová a jeden anonymní člen

ANDĚLÉ [dobrovolníci]: Věra Babišová, Radvan Bahbouh, Eva a Tonda Blomannovi, Jan Brázda, AK Anna Císařová & Peter Babiš, Martina Čápková, manželé Činčerovi, Valerij Durdil, Dominik Dvořák, Josef Dvořák, Pavel Dvořák, Rut Fialová, Jiří Hajdyla, Ondřej Holas, Pavel Hons, Aleš Janíček, Tomáš Jindříšek, Martina Kaňková, Jitka Kloučková, Adam Kneblík, Šimon Kočí, Ivana Kolářová, Johana Kratochvílová, Drahoslava Krnáčová, Petr Kubík, Maja Madárová, Daniel Mikolášek, Alena Miltová, Pavel Moc, Ester Nemjová, Martin Pavala, Michal Pečeňa, Kateřina Plevová, Eva Ridenourová, Michael Romanovský, Majka Semotánová, Michaela a Howard Sidenberg, Petr Somol, Jonáš Starý, Barbora Šlosárková, Lukáš Trnka, Pavel Trnka, Jan Trojan, Pavel Trojan Jr., Michaela Volfová, David Zábranský a Jan Zázvůrek...

PODPOŘILI: Ministerstvo kultury ČR, Nadační fond Avast, Partnerství OSA

Hlavní město Praha přispělo na aktivity Orchestru BERG v roce 2018 částkou 400 000 Kč.

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI: Český rozhlas, HISvoice, Harmonie

Děkujeme kreativní agentuře Brainz.cz za vizuální styl.

texty: Eva Kesslová, korektura: PhDr. Alena Miltová

fotografie: Elizabeth Schneider [Adámek], Jakob Rendtorff [Goebbels], Karel Šuster [Vrábel], Pavel Hejný [BERG]